Lawton Evans

Den 11. januar 2010 døde Lawton Evans, 74 år gammel. Navnet siger nok ikke nye Spanielejere ret meget, men Lawton Evans er af langt de fleste succesrige hundetrænere, lige fra Keith Erlandson til vore dages Ian Openshaw, regnet for at være den dygtigste hundetræner og hundefører som jagthundeverdenen nogensinde har set. Lawton Evans er således idolet, som alle, der har set ham fører hund, forsøger at leve op til - en sand legende.
Lawton var kendt for at føre hund med en helt fantastisk ro og elegance, og selv om han gik med de absolut varmeste hunde, så var han altid i total balance og kontrol, hvor hundene blev ført med ekstremt få midler.

Kort efter hans død, skrev Lawton's gode ven, Mike Smith en nekrolog over hans fantastisk succesrige liv. Nekrologen bringes nedenstående oversat og delvist redigeret af Ole Geert Dam.

Indenfor jagthundeverdenen klassificeres en person normalt som retrievermand, spanielmand, stående hundemand, terriermand, og især i England andre som foxhoundsmand. Uanset i hvilken kategori man er i, er man blevet kendt gennem bestemte jagthunderacer.
En sådan betegnelse er slet ikke dækkende nok for Lawton Evans, for han bredte sig simpelthen over alle jagtformer, hvor der var brug for en hund.
Hvis man overhovedet skal retfærdiggøre hvad Lawton betød for jagthundeverdenen eller jagthundesporten, så må betegnelsen være Engelsk jagthundemand. Ikke nok med at han trænede alle jagthunderacer, han trænede dem til den højest tænkelige standard, og mest imponerende var det vel, at Lawton aldrig har lært at træne hunde af nogen som helst, han havde simpelthen et medfødt talent for at træne hunde. Uanset hvilke hunderace Lawton fik fat i, ja så blev den trænet til det bedste af det bedste indenfor sit jagtlige område.

Lawton blev født og voksede op i en lille landsby i Wales kaldet Bwlch-y-Ffridd. Landsbyen var beliggende i Midtwales i et område der hed Montgomeryshire. Lawton var den anden af ialt fire sønner. Han gik i den lokale skole, men det blev aldrig skolebænken som tiltrak Lawton, men kun naturen. Han elskede allerede som lille dreng at komme ud i naturen, og han ville meget hellere tage sin lille "fritte" med i lommen for at tage ud og jage kaniner end han ville lave sin lektier. Som dreng havde Lawton også terrier, og disse betød, at han allerede her begyndte at opbygge en samhørighed og kendskab til jagthunde. I løbet af få år begyndte Lawton også at beskæftige sig med Foxhounds (red.: den type hund man bruger til at jage ræve fra hesteryg - en jagtform som nu er forbudt, men her i Danmark kendt fra de årlige Hubertusjagter). Netop tilknytningen til foxhounds har Lawton haft hele sit liv.
Da Lawton var gammel nok, blev han indkaldt til militærtjeneste, men Lawton havde svært ved at indfinde sig med den diciplin, som især, dengang, blev udøvet i militæret, og af en eller anden grund lykkedes det for Lawton at blive kasseret i militæret p.g.a. platfodethed.

Straks han var færdig med militæret, blev han ansat i nogle selskaber, hvis formål var at bekæmpe ræve, og her arbejdede han både med beagler, od-derhunde, foxhounds og flere terrier. Under sit arbejde med disse hunde, begyndte Lawton at få indsigt i, hvor vigtig det var, at en jagthund havde forståelse for at arbejde rigtigt med vinden, for at lokalisere det vildt der måtte være på terrænet. Netop det, at en hund forstår at lægge sit søg an i forhold til vinden, har siden altid været en af Lawtons kæpheste, uanset hvilken hunderace han har beskæftiget sig med, og han har altid nydt, at se en hund vise forståelse for netop dette.

Lawton mødte sin senere kone, Helen i 1957, og parret blev gift i 1963, og kort efter brylluppet flyttede parret til Skotland, hvor Lawton var blevet ansat i et selskab, som beskæftige sig med disse populære rævejagter fra hesteryg (foxhunting). Allerede på dette tidspunkt, var der, i England, begyndt at opstå politisk modstand mod denne form for rævejagt, og Lawton indså hurtigt, at der ikke var nogen fremtid for ham indenfor dette område, og derfor søgte og fik han arbejde som herregårdsskytte. Dette arbejde betød, at han midlertidigt måtte opgive sine elskede foxhounds, men modsat begyndte han så at interessere sig for hunderacer der kunne bruges i hans arbejde som herregårdsskytte.
Lawton første ansættelse som skytte var på Belvoir Castle, hvor har blev ansat hos Hertugen af Rutland.
Her begyndte Lawton at arbejde med Labradors og Spaniels. Lawton første Labrador blev købt i Skotland, en gul hanhund kaldet Coppicewood Ben. Kort tid efter mødte han Lady Hill-Wood, som samtidig fik Lawton interesseret i markprøver.
Lawton debuterede på markprøver i 1965 med netop Ben, hvor parret straks blev 2. vinder, hvilket var en fantastisk debut, og Lawton blev derfor tændt på markprøvesporten, som han fandt yderst spændende, kombineret med hans daglige arbejde som skytte.
Lawton begyndte også at deltage på Spaniel markprøver, og efter kort tid, begyndte omverdenen at få øjene op for Lawton's kæmpe talent for at træne jagthunde. Dette bevirkede, at Lawton fik flere og flere henvendelser fra folk, som ønskede at han skulle træne deres hunde. Indtægten fra træningen af fremmede hunde, var et kærtkomment tilskud til den lave skytteløn for Lawton og hans familie.

Lawton Evans med 2 af hans superspringere. Til venstre F.T.Ch. Sport of Roffey og til højre F.T.Ch. Cleo of Coppicewood.

Lawton blev på Belvoir Castle i 2 år, hvorefter han blev ansat, igen i 2 års perioder på flere andre godser rundt omkring i England.
I hele perioden, som herregårdsskytte på forskellige godser, fortsatte han med at gå på markprøver både med Labradors og Spaniels, og han havde mange successer bag sig, bl.a. trænede og førte han Labradorhannen Coppicewood Ben til F.T.Ch.
Fra 1969 til 1972 førte Lawton en sensationel Springertæve, Coppicewood Carla. Carla var kendt for at være noget af det mest hårdtgående man overhovedet kunne forestille sig, og hun vandt stort set alt hun stillede op i, og kronen på værket var, da hun og Lawton vandt The English A.V. Championship i 1971.
Dette blev startskuddet til en fantastisk succesfuld periode for Lawton og hans Springere og i 1970'erne vandt han A.V. Championshipppet hele 5 gange. Og foruden Carla's succes i 1971 var det som følgende:
1972: med F.T.Ch. Robbie of Barnacre
1975: med F.T.Ch. Sport of Roffey
1976: med F.T.Ch. Sport of Roffey
1978: med F.T.Ch. Cleo of Coppicewood

Meget bemærkelsesværdigt var det i 1977, at Sport of Roffey, efter at have vundet både i 1975 og 1976, blev 2. vinder, og derved var meget tæt på at vinder for 3. år i træk.

I 1975 besluttede Lawton, at flytte til Perthshire i Skotland, hvor han blev ansat som skytte på godset Edradynate, og her var han faktisk ansat i godt 8 år, hvilket var lang tid for Lawton.
Edradynate var ejet af Major Gibson, og han tillod, at Lawton begyndte at afholde spanielmarkprøver på godset, hvilket var en stor succes. På godset var også store hedearealer med Grouse, og dette gav Lawton lysten til at prøve andre hunderacer end Spaniels og Labradors. Og det var her han begyndte at træne Pointere og Settere, og igen blev disse trænet til den aller højeste standard.

Imidlertid kunne Lawton ikke glemme sine foxhounds, og da området omkring Perthshire begyndte at få alvorlige problemer med ræve, foranledigede dette Lawton til, igen at starte med foxhounds og han fik opbygget et stort koppel, som en sammenlægning af forskellige jordejere omkring Perthshire, brugte til bekæmpelse af rævene, gennem de specielle rævejagter fra hesteryg.
I 1983 blev godset Edradynate solgt, og dette bevirkede, at Lawton besluttede, at starte for sig selv, og han flyttede sin familie et kort stykke fra Edradynate, nemlig til Logierait, hvor han nedsatte sig som privat rævekontrollør med sin foxhounds. Dette blev meget populært, og der var mange større jordbesiddere, som rekvirerede Lawton og hans foxhounds til rævejagter. Det store arbejde, hvor han var afsted på rævejagter 3-4 gange om ugen, betød, at der i denne periode kun blev meget lidt tid til de andre hunderacer, hvorfor også hans deltagelse på markprøver var meget begrænset.
I 1990'erne fik han dog lidt tid til at træne og føre enkelte Spaniels, både ejet af ham selv og andre, og han kvalificerede sig da også til deltagelse på A.V. Championshippet.

I 2001 besluttede Lawton at gå på pension med hensyn til sit arbejde som rævekontrollør, og dette gav ham igen tid til at interesserer sig for jagthunde, her især stående hunde.
Den sidste hund som Lawton trænede fra bunden, var en Irsk Setter, som var ejet af Declan O'Rourke fra Irland. Hundens navn var Lusca Happy Chappy. Endnu engang kom Lawton fantastiske egenskaber som hundetræner til udtryk, idet denne Irske Setter, med Lawton som fører, vandt hele 5 vinderklasse markprøver i træk i 2008/2009. Hvor stor denne præstation var, bevidnes af, at ingen andre tidligere havde opnået dette.

Uanset hvad Lawton beskæftigede sig med skulle det være af højeste standard. Han var også meget ivrig havemand, og han havde også stor interesse i at opdrætte fjerkræ, og også på disse områder var han i top. Lawton havde også meget stærke meninger om, at der skulle opsættes regler og være orden i alle ting han beskæftigede sig med, og disse regler eller orden kunne aldrig brydes uanset hvad. Bl.a. havde han som skytte, opsat bestemte regler, når der skulle skydes grouse over hans pointere eller settere. Der måtte kun være 2 mand som gik frem til hunden når den havde stand, og kun disse 2 måtte skyde. De måtte heller ikke være tættere på hunden end 20 meter. Hvis nogen forbrød sig mod disse regler, blev de øjeblikkeligt smidt hjem fra jagten.

Lawton havde også sine meninger og holdninger, bl.a. til avlen af Spaniels. Han kunne simpelthen ikke forstå, at folk ikke satte sig ind i stamtavler, og linieavlede på de bedste hunde. Alt for meget avl i dag foregår ved, at man bruger den mest populære hanhund uanset om den passer i linierne til ens egen tæve. Lawton mener, at rimelig tæt linieavl er den eneste måde hvorved, man kan bevare de egenskaber, som har gjort Spaniels til så populære jagthunde.
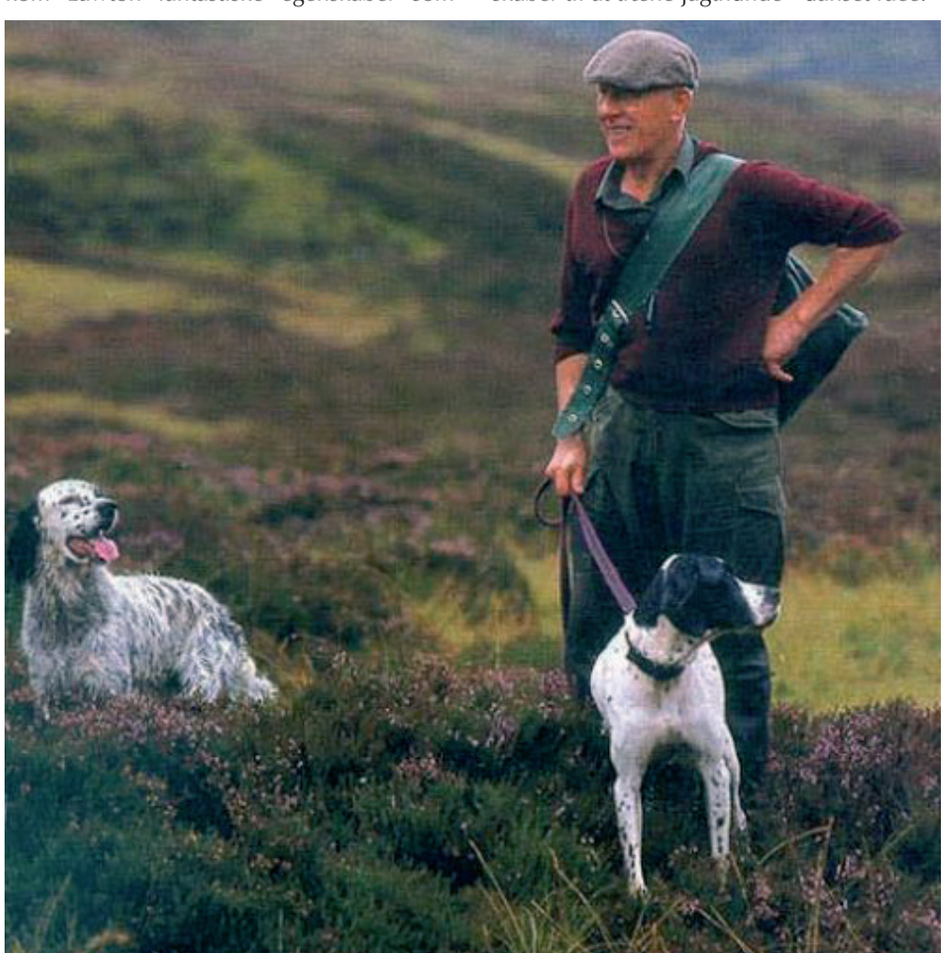
Da Lawton døde i januar 2010 efterlod han sig sin kone Helen, og deres 3 døtre Ruth, Frances og Gillian. Spørgsmålet er om jagthundeverdenen nogensinde igen, vil opleve en mand med Lawton's ekseptionelle egenskaber til at træne jagthunde - uanset race.